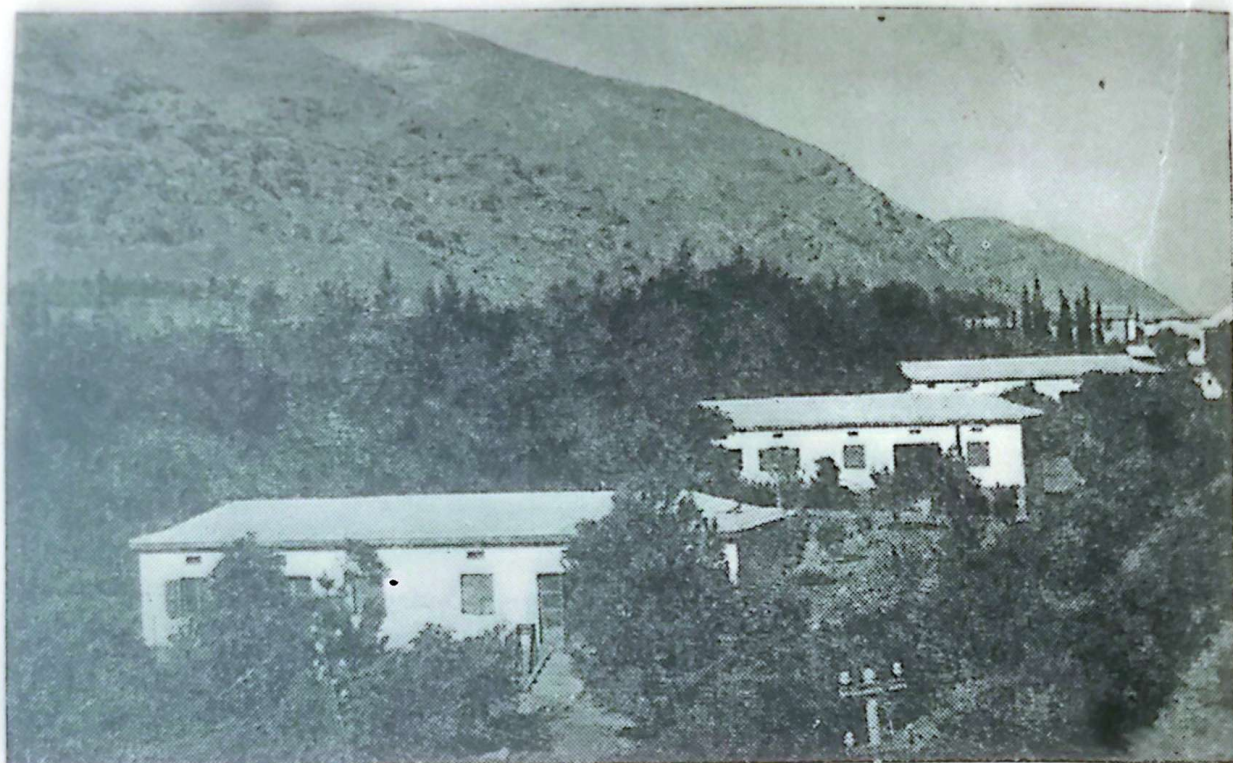

בדברי ימי העליה השומרית בראשיתה תפס מקום מיוחד
הקבוץ הראשון. הוא קבוץ א', כפי שקראו לו אז. תחלה
נשלטל בעבודות הצבוריות ובכבישים וחי את חיו, חיי מחנה אהלים.
מתוך מתיחות של מאמצים נפשיים, עד אשר עלה בקביעות לבית-אלפא.
קבוץ ראשון, שסלל דרך לתנועה, עברו עליו משברים קשים; זה תמיד
גורל ראשונים. כשנוסד הקבוץ הארצי לא נצטרפה אליו בית-אלפא
בשלמותה. כי חלקים נכרים בה כבר נתקו אז את קשריהם עם התנועה.
בית-אלפא הייתה שנים רבות הישוב המזרחי בעמק — בעמק בית-
שאן צדין לא דרכה אז רגל עברית — מכאן המתיחות במצב הבטחון.
כמצט יום-יום ידע המשק תגרות עם רוצי-צאן שהעלו את עדריהם על
שדותיו וכן עם בָּדוּים שנסו לשלם ידם בגנבה. בימי מארעות 1929 עלו
עליה מחנות בָּדוּים מזינים לשד ולרצח. אף הם נחלו תבוסה ונפוצו
לכל רום. רק הגרנות המרחקות מן הסצר העלו באש. ההגנה עמדה אז
בשצר הישוב ולא יצאה לשדות להתמודד שם עם האויב. עם ראשית
ההתישבות העברית בבית-שאן הונח לה מצט.

הקבוץ בנה כאן משק חקלאי ענף, אחד המשקים היפים בארץ.
אדמתו משתרעת ממדרוני הקר עד נחל חרוד החוצה כאן בעמק וגם
מעבר לו צפונה. המשק מצטיין ברמת העבוד של גדולי-השליחין למיניהם.
ירקות ופירות. בגן-הירק נעשו בתקופה האחרונה נסיונות-הכלאה מצנינים
ומצלחים, בעקר בוני כרובית, וקבלו זן חדש, מתאם לאקלים המקומי

בית-אלפא

ובצל תכונות צדיפות ביבוליו. יפים שטחי המטע, בעקר במדרוני ההר. רפת גדולה לו ועדרי צאן. מורדות ההר הסלעיים, שהיו חשופים נעובים, מלבבים כיום בעדנת גני צי-הפרי והכרמים ושדרות ברושים חוצות פה ושם ומליכות הרה. על גבולות הישוב גדלו חרשות צבתות. מים להשקאה הובאו בתעלת בטון פתוחה מריחנה, מצין המפכה לרגלי תל-יוסף הישנה. מרחק של שלשה קילומטר, ועכשו יש לה לבית-אלפא (עם הפצי-בה) מקורות מים נוספים, כמובן, במסגרת קואופרטיב-מים של כל ישובי הגוש. קדום אחד בלבד שופע כאן למעלה מ-200 מ"ע.

כשלים שנה עברו מיום שנאחו הקבוץ במקום ומאז עבר דרך ארבה. מהווה מערפלת של נעורים — לסי בגרות, יצירה ובנין. עשרות מילדי הקבוץ כבר נכנסו לסי המשק ונרתמו לעלו, מהם הלכו לפלמ"ח ולצבא ההגנה. עוד בטרם שהיו לבית-אלפא ילדים משלה, קימה בשותף עם גדוד-העבודה מוסד חנוכי משתת על מגמות חדשות בחינוך המשקי — מראשוני חברות-הילדים בארץ. כיום מתנוסס בשפולי הישוב המוסד החנוכי. על טורי כתיב וננותיו הנאים, אח למוסד במשמר-העמק, שנועד

גם לקליטת ילדי קבוצי „השומר הצעיר“ בסביבה. בית-ההרבות הסדש
נושא את שמם של חברי הקבוצ שנקלו במערכה.

המארג הסרגי ביותר בסיי הקבוצ הנה הקרע הפנימי. שבקבוצתו
יצאוהו עשרות מחבריו הותיקים והמעררים, מן הראשונים לבנין המשק.
לאחר שהשקיעו שמונה-עשרה שנות-חיים בבנינו, זוהי אחת הפרשות
הקאובות בתולדות התנועה הקבוצית בארץ. על פרשה זו כבר ספר
ברמת-יוחנן. הקבוצ, שהיה מפצל לחטיבות תנועתיות ומפלגתיות
שונות — חברים ל„השומר הצעיר“, ל„מפלגת פועלי ארץ-ישראל“,
ל„פועלי-ציון“ שמאל וחברים בלתי-מפלגתיים — לא יכול היה לחיות
בשלמות ובצוקא את סיו הרציונליים והפוליטיים. הסיים הפנימיים סערו
ונזעזעו והברורים הממשקים נסתקמו בקד, שחלק גדול מחברי המשק —
חברים למפא"י והנלולים אליהם — ענבוהו. עברו לרמת-יוחנן, ואלו בבית-
אלפא נתרכזו חברי „השומר הצעיר“ משני המשקים וגם חברי „פועלי-
ציון“ שמאל נשארו במקום.

מאז חור קבוצ בית-אלפא לביתו התנועתי, הצטרף לקבוצ הארצי
של „השומר הצעיר“ וסיי מהדש את סיי התנועה בשלמות.